

Mimar Sinan

Mimar Sinan, 1490'da doğup, 9 Nisan 1588'de vefât etti. Küçük yaşlarda İstanbul'a gelip tahsilini tamamlayıp orduya katıldı. Çaldıran, Mısır, Tebriz, Bağdat, Rodos ve Belgrad'ın fetihlerinde bulundu. Onlarca ülke, yüzlerce şehir görüp, gittiği her yerde, kemerleri, kubbeleri inceledi. Sonra başmimar olarak vazifeye getirildi. Mimar Sinan memleketi câmiler, medreseler, köprüler, imâretler, şifâhaneler, hanlar, hamamlar, ambarlar ve kervansaraylarla donattı. Hiçbir eseri diğerine benzemedi. Kısacık mimarlık dönemine **364 eser** sığdırdı. Mimar Sinan'ın akustikte olduğu nokta ulaşılmazdır ve günümüz mühendislerine bile parmak ısırtmaktadır. Edirne'deki Selimiye Câmisi, ustalığının en büyük eseridir.

Birkaç Eseri

Kânunî Sultan Süleyman döneminde (1520-1566), Mimar Sinan'ın sonradan "çıraklık işim" dediği hem Haliç'i hem Marmara'yı görececek biçimde 1548'de **Şehzade Câmisi** yapıldı. Sinan'ın inşa ettiği bu ilk selâtin külliyesi; câmi, medrese, tâbhane, ahır, mektep, imaret ve Şehzade Mehmed'in türbesinden meydana geliyordu.

1529'da **Sultan Selim Câmisi** yaptırıldı. Külliye, Sultan I. Selim'in türbesi, câmi, imaret, medrese ve darüşşifadan oluşmaktaydı.

Osmanlı'nın yeni başkenti, Mimar Sinan'ın yapılarıyla kişiliğini kazanmaya başlamıştı. **Mihrimah Sultan Câmisi**, Üsküdar Meydanı'nda Kânunî Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan tarafından 1548'de yaptırıldı. Külliye; câmi, medrese, misafirhane, ahır, kiler, ambar ve bir handan meydana geliyordu.

Sinan'ın "kalfalık dönemi" eserlerinden olan **Süleymaniye Câmisi** 1557'de yaptırıldı. Câmi, Sinan'ın dehası ile Kânunî'nin gücünü simgeler gibiydi. Büyük kubbeli mekân tasarımı Osmanlı câmilerinin gelişme çizgisini göstermekteydi. Câmideki kalabalığın nefesi ve yanan kandillerin mumlarının isini nedeniyle kirlenen havasını temizlemek için, giriş kapısı üzerinde bir oda bulunmaktaydı. Bu oda kirlenen havayı alıp dışarı veren ve temiz havayı çeken bir yer olduktan başka, tavanında câmide yanan bütün kandillerin ve mumların isleri toplanır. Bu isten yapılanın en iyi mürekkep olduğu söylenir.

Mimar Sinan, Süleymaniye Câmii'ni yaparken câminin mihrabına konulmak üzere, Alman kralı, güzel ve süslü bir taş gönderir. Kânunî bu taşın câminin mihrabına konmasını emreder. Mimar Sinan o taşı inceledikten sonra, der ki:

Pâdişahım, müsaade ederseniz bu taşı mihraba değil, giriş kapısına koyalım!

Niçin oraya koyalım?

Ben bu taşın şüphelendim, bir hile olsa gerek.

Mimar Sinan'ın isteği ile taş ortadan kırılır. Bir de görülür ki, taşın içine özel olarak döktürülmüş ve yerleştirilmiş granitten bir haç işareti var. O zaman bu taşın mahiyeti anlaşılır ve Mimar Sinan taşı Câmî'nin kapı girişindeki ayak basılan yere yerleştirir.

Bugün hâlâ orada duran kırmızı ile kahverengiye çalan o taş, ortadan kırık olduğu için iki parça olarak câminin kapısı altında durmaktadır.

Kaynak: Türkiye Takvimi 9 Nisan 2010, 18 Aralık 2021